

Fakultní mateřská škola **SLUNÍČKO POD STŘECHOU**

při Pedagogické fakultě Univerzity Karlovy, Praha 13, Mohylová 1964
Mohylová 1964, 155 00 Praha 5 – Stodůlky
tel. 235510006, fax 235510007, 603202397 - IČO 65991001
číslo účtu: 154386209/0300

e-mail: skolka@slunickofms.cz

<http://www.slunickofms.cz>

Školní vzdělávací program

pro předškolní vzdělávání

„Sluníčko pod střechou plné vůní.“

Pro období 2020-2023

č.j. ŘMŠ 156/20

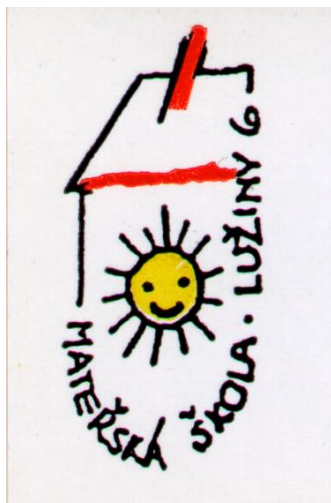
Účinnost od 1.9.2020

Platnost dokumentu do 31.8.2023

.....
razítko mateřské školy

.....
Mgr. Helena Zdrubecká – ředitelka školy

Logo školy:

Motto školy:

„Všechny děti na světě jsou nevinné, zranitelné a závislé. Jsou také zvědavé a plné naděje.“
Světová deklarace o přežití, ochraně a rozvoji dětí. 1990

Specifika školy: Osobnostně orientovaná výchova

Zpracování programu:

Na zpracování školního vzdělávacího programu se podílely všechny pedagogické pracovnice. Kurikulum mateřské školy obsahuje všechny prvky formálního, neformálního kurikula.
Konečné zpracování bylo schváleno na pedagogické poradě konané dne : 30.8.2020

Obsah:

I. část veřejná

1. Identifikační údaje	6
2. Charakteristika školy	7
3. Podmínky a organizace předškolního vzdělávání	8
4. Organizace vzdělávání.....	17
5. Integrované bloky.....	21
6. Rizika.....	36
7. Klíčové kompetence	38
8. Realizace třídních programů.....	40
9. Pravidla pro vnitřní evaluaci a hodnocení.....	44
10. Soulad ŠVP – RVP PV.....	45
11. Řídící a kontrolní činnost.....	45
12. Spolupráce s jinými partnery	47

I.

část veřejná

1. Identifikační údaje

Školní vzdělávací program pro mateřskou školu

Slunečný rok s kamarády.

Předkladatel :

Fakultní mateřská škola Sluníčko pod střechou při Pedagogické fakultě Univerzity Karlovy,
Praha 13, Mohylová 1964
Mohylová 1964
155 00 Praha 5 - Stodůlky

IČO : 65991001

DIČ : CZ 65991001

RED-IZO : 600038009

IZO : 1024011675

IZO ŠJ : 1024492210

Ředitelka MŠ : Mgr.Helena Zdrubecká – statutární zástupce

Zástupce ředitelky : Mgr.Petra Ristič

Ekonomická zástupkyně Bc.Lenaka Kadeřávková Dis

Metodik koordinátor : Tatiana Haffnerová

Koordinátor EVVO : Helena Varhulíková

Telefon :

235510006 mateřská škola

235510007 školní jídelna i fax

603202397 ředitelka školy

603202403 ekonomická zástupkyně

739010343 Javorka – lesní třída Helena Varhulíková

skolka@slunickofms.cz

sj@slunickofms.cz

zdrubeckah@seznam.cz

<http://www.slunickofms.cz>

zřizovatel : MÚ JZM Praha 13

Sluneční náměstí 1

155 00 Praha 5

Podpis ředitelky : Mgr.Helena Zdrubecká

razítko FMŠ

2. Charakteristika školy

2.1 Základní údaje

- Mateřská škola Sluníčko pod střechou zahájila svůj provoz v roce 1987.
- Je zřízena jako příspěvková organizace, jejímž zřizovatelem je Městská část Praha 13. Byla ustanovena Zřizovací listinou, která nabyla účinnosti 1. 1. 2001. Právní subjektivitu přiznalo Městské zastupitelstvo Prahy 13 po dohodě se Školským úřadem od 1. 1. 1997.
- V roce 1995 získala MŠ výběrovým řízením status fakultní školy Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy. To znamená, že MŠ každoročně zajišťuje praktickou výuku pro studenty bakalářského oboru Učitelství pro mateřské školy. Prostřednictvím spolupráce s PedF UK má také možnost zapojit se do mnoha inovativních vzdělávacích projektů.
- Škola provádí svou činnost v působnosti Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT), řídí se ve své činnosti předpisy MŠMT a obecně platnými předpisy.
- Základním posláním MŠ je podporovat zdravý tělesný, psychický a sociální vývoj dítěte a vytvářet optimální podmínky pro jeho individuální osobnostní rozvoj, v návaznosti na jeho výchovu v rodině a v úzké součinnosti s rodinou.
- MŠ se nachází v sídlištní zástavbě městské části Lužiny, v blízkosti Centrálního parku Prahy 13 a přírodní rezervace Prokopského a Dalejského údolí. To nám dává možnost poskytovat dětem plnohodnotné vycházky a pobyty venku.
- Budova MŠ je členěna do 3 jednopatrových pavilonů. V prostředním, hospodářském pavilonu se nachází kuchyň, prádelna, sborovna a kanceláře ředitelky, zástupkyně a ekonomky. V každém ze dvou krajních pavilonů se nachází 2 velké třídy s hernou, 1 menší třída, tělocvična, botníky a šatny dětí, šatny pedagogů. V levém pavilonu je navíc ordinace klinického logopeda a v pravém školicí místnost. Škola má velkou (1700 m²), hezky a účelně vybavenou zahradu.
- MŠ má 7 tříd s kapacitou 135 dětí – 6 běžných tříd a 1 třídu lesního typu. Lesní třída má zázemí na školní zahradě v maringotce a v nově postavené, nadstandardně vybavené venkovní učebně.
- Třídy jsou standardně vybavené účelným nábytkem, pomůckami a hračkami, které jsou podle finančních možností obměňovány a doplňovány.
- V následujících letech plánujeme postupně zrekonstruovat dětské šatny, vymalovat třídy, obnovit hrací prvky na zahradě a vyměnit podlahové krytiny v kuchyni.

2.2 Dlouhodobý plán školy

Hlavní cíle vychází z principů osobnostně-orientované pedagogiky a Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Naším záměrem je vytvářet:

- dětem vhodné sociální klima, které se zakládá na vzájemné důvěře a úctě.
- mladším dětem podmínky pro postupnou a nenásilnou adaptaci, rozvoj a upevňování pracovních návyků a sebeobsluhy se zásadou „nedělat za dítě to, co je schopno si udělat samo“.
- předškolním dětem podmínky pro dosažení všestranné zralosti a usnadnit jim přechod z MŠ a ZŠ.
- takové podmínky, aby u nás děti byly maximálně šťastné, svobodné a spokojené.

Proto:

- úzce spolupracujeme s rodinou, rodinnou výchovu podporujeme a pomáháme rodičům v péči o dítě.
- usilujeme o vytváření partnerských vztahů mezi školou a rodinou.
- jdeme dětem vzorem v důsledném dodržování pravidel společenského chování.
- upřednostňujeme **prožitkové učení**, kdy se děti učí děláním, experimentováním a vlastním prožitím.

2.3 Podmínky vzdělávání

Věcné (materiální) podmínky

Poskytujeme dětem dostatek prostoru pro hry a spontánní činnosti

- Zajišťujeme hračky a pomůcky (výtvarné, pracovní, hygienické) v dostatečném množství a nejrozumnějšího zaměření
- Zajišťujeme dětem přístup ke knihám, učitelům k odborné literatuře
- Zařízení školní zahrady poskytuje prostor k rozmanitým pohybovým aktivitám

Životospráva

- Poskytujeme dětem plnohodnotnou a vyváženou stravu dle příslušných předpisů, vaříme zdravě.
- Každý den zařazujeme do jídelníčku ovoce a zeleninu.
- Respektujeme stravovací potřeby alergiků.
- Nenutíme děti do jídla, ale snažíme se, aby všechno alespoň ochutnaly.
- Zajišťujeme pitný režim po celý den.
- Dopoledne chodíme ven téměř za každého počasí a pokud možno i odpoledne.
- Respektujeme individuální potřeby odpočinku a spánku.
- Vedeme děti k co největší samostatnosti (příprava a úklid pomůcek, nalévání pití, pohyb v prostorách školy a na zahradě pod.)
- Dodržujeme opatření vyplývající z hygienických předpisů (COVID-19)

Psychosociální podmínky

- Nově přichozím dětem nabízíme adaptační plán.

- Pracujeme na vytvoření prostředí důvěry a bezpečí, které přispívá k psychické pohodě dětí, pedagogů i provozních zaměstnanců.
- Respektujeme a reagujeme na individuální potřeby dětí.
- Děti motivujeme pozitivně, žádné dítě není zesměšňováno, podceňováno ani protěžováno.
- Děti se spolupodílejí na tvorbě pravidel soužití.
- Učíme děti vzájemnému respektu a umění se dohodnout, najít kompromis.
- Děti jsou zatěžovány přiměřeně věku, mají možnost se činností nezúčastnit (nejsou do nich nuceni), nejsou neurotizovány zbytečným spěchem.

Organizace

- Učitelé denně zařazují zdravotně preventivní pohybové aktivity.
- Učitelé dbají na vyvážený poměr spontánních a řízených aktivit.
- Vzdělávací nabídka vychází z pedagogické diagnostiky, ze zájmů a potřeb dětí.
- Didaktické činnosti probíhají individuálně, v malých skupinách i s celou třídou.

Řízení mateřské školy

- Všichni pracovníci mají vymezeny pravomoci a úkoly.
- Je vytvořen fungující informační systém.
- Učitelé i správní zaměstnanci spolupracují jako tým.
- Nově příchozím učitelům je přidělen uvádějící učitel, který je vede a seznamuje s filozofií MŠ.
- Ředitelka respektuje názor zaměstnanců.

Personální zajištění

- Kolektiv školy má vyvážený poměr zkušených učitelek i čerstvých absolventek pedagogických fakult.
- Naš kolektiv zahrnuje: 17 učitelek, 6 asistentů pedagoga, vedoucí školní jídelny, 4 kuchařky, školnici a 2 uklízečky.
- Všichni pedagogičtí pracovníci mají požadovanou kvalifikaci.
- Učitelé se dále sebevzdělávají a rozšiřují svou odbornost, prostřednictvím seminářů, projektů a navazujícího studia
- Spolupráce s Pedagogickou fakultou otevírá pedagogům možnosti, jak se seznámit s aktuálními trendy v předškolním vzdělávání.

Spolupráce s rodiči

- Rodiče chápeme jako partnery, se kterými nás spojuje společný cíl.
- Učitelé respektují potřeby rodin, jejich soukromí, tradice a výchovné styly.
- Učitelé dostatečně informují o dítěti – během předávání dětí, na individuálních konzultačních hodinách dohodnutých dle potřeby
- Podle potřeby je rodičům nabídnuta rada, pomoc, poradenský servis
- Rodiče zveme, aby se zapojili do dění v MŠ na akcích pořádaných školou (podzimní slavnost s lampionovým průvodem, vánoční besídka, tvořivé besídka ke dni rodiny, rozloučení s předškoláky, jarní a podzimní brigády na úklid zahrady)

Spolupráce s dalšími institucemi

Základní škola Mohylová

- Snažíme se dětem umožnit plynulý, přirozený a nestresující přechod do základní školy. Předškolní děti proto 1x měsíčně navštěvují ZŠ Mohylovou, kde se nenásilně seznamují s prostředím základní školy a organizací školní výuky.
- Děti ze 3.tříd zase 1x měsíčně čtou dětem v naší MŠ, čímž podporujeme motivaci ke čtení u obou věkových skupin.
- Výrobky dětí z MŠ jsou pravidelně vystavovány na vánočních a velikonočních výstavách pořádaných školou.
- Po zápisu do ZŠ konzultují paní ředitelky MŠ a ZŠ rozdělení dětí do 1. tříd.

Klinický logoped

- Přímě v budově MŠ sídlí ordinace klinického logopeda.
- To nám dává možnost přímých a okamžitých konzultací k vadné výslovnosti s odborníkem.
- Na základě souhlasu rodičů má klinický logoped možnost individuálně pracovat s dítětem v ordinaci i bez přítomnosti rodičů v době, kdy je dítě v MŠ.

Pedagogicko-psychologická poradna Prahy 5 (PPP)

- Se souhlasem rodičů zajišťuje v MŠ screening (orientační vyšetření) dětí, u kterých se objevují speciální vzdělávací potřeby.
- Každoročně zajišťuje testy školní zralosti přímo v MŠ pro předškolní děti.

Speciální pedagogická centra (SPC) Vertikála, Jedličkovy ústav, Nautis, Lopez, SPC Sluníčko, Klíč

- S uvedenými SPC spolupracujeme při tvorbě individuálních plánů pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami.

PPP i SPC poskytují odbornou pomoc nejen dětem a rodičům naší MŠ, ale i metodickou pomoc nám pedagogům.

Městský úřad Praha 13, Magistrát Hl.m.Prahy

- S těmito institucemi spolupracujeme podle platných právních norem i v dalších záležitostech (např. provozní doba, prázdninový provoz apod.) Spolupráce je úzká a na dobré úrovni.

Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy

- V MŠ se celoročně uskutečňují praxe studentů z různých ročníků. Studentky obohacují učitelky novými nápady a nutí je udržovat vysokou kvalitu své práce a profesně růst.
- MŠ má též přímý přístup k novým poznatkům a trendům v oblasti předškolní pedagogiky.

Nezisková organizace Meta, o.p.s.

- Organizace META ops. se již mnoho let zabývá vzděláváním a podporou dětí, žáků a studentů s odlišným mateřským jazykem (OMJ) a jejich učitelů v českých školách. V průběhu dlouholeté spolupráce s Metou:
 - jsme se podíleli na vytvoření metodiky práce s dětmi s OMJ v MŠ

- obohatili jsme náš kolektiv o dvojjazyčné asistenty pedagoga
- řadu let organizujeme kurzy češtiny jako druhého jazyka.

Komunikace s rodiči a veřejností probíhá:

- prostřednictvím webových stránek
- prostřednictvím nástěnek v šatnách dětí
- při kontaktu s rodiči při předávání dětí v MŠ
- během individuálních konzultací pro rodiče podle domluvy a možností MŠ
- zapojením rodičů do akcí školy

3. Organizace vzdělávání

Přijímání dětí:

Termín a dobu pro podání žádosti o přijetí dítěte do mateřské školy stanovuje ředitelka po dohodě se zřizovatelem v období od 2.–16. května. O termínech je veřejnost informována prostřednictvím plakátů, webových stránek a médií. O přijetí či nepřijetí dítěte rozhodne ředitelka MŠ podle § 34 školského zákona (zákon č. 561/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů), a to formou správního rozhodnutí podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů. Ředitelka rozhoduje o přijetí na základě kritérií o přijetí a může rozhodnout o přijetí na dobu určitou – zkušební dobu tří měsíců. Žádost a kritéria jsou uvedeny na webových stránkách MŠ, žádost se přijímá v tištěné i elektronické podobě.

- Před zápisem mají rodiče i děti možnost seznámit se s prostředím školy na Dni otevřených dveří.
- Při rozdělování do tříd se snažíme respektovat přání rodičů (podle sourozenců, kamarádů). Třídy jsou většinou věkově smíšené (ve věkovém rozpětí dvou let 2,5-4,5 let; 4-6 let).
- U nově přijatých dětí klademe velký důraz na adaptaci dětí a nabízíme rodičům adaptační program.

Zaměření jednotlivých tříd:

Ovečky	21 dětí od 3-4,5 let	adaptační program, rozvoj řeči, prvky sociální a estetické a multikulturní výchovy
Koťata	20 dětí od 2,5–4,5 let	adaptační program, rozvoj řeči, prvky sociální a estetické a multikulturní výchovy
Berušky	16 dětí od 3–4 let	adaptační program, rozvoj řeči, prvky sociální a estetické a multikulturní výchovy
Žabky	16 dětí od 3–6 let	zvýšená individuální péče, environmentální výchova
Zajíci	23 dětí od 4–6 let	předškolní program, multikulturní výchova, děti s OŠD
Hroši	24 dětí od 4–6 let	předškolní program, multikulturní výchova, děti s OŠD
Javorka	lesní třída	environmentální výchova

4. Charakteristika vzdělávacího programu

Filozofii mateřské školy:

- je rozvíjet u všech dětí v rámci jejich možností samostatnost a zdravé sebevědomí cestou přirozené, osobnostně orientované výchovy.
- rozvíjet osobnost každého dítěte s ohledem na jeho nadání, potřeby, zájmy a schopnosti.
- motivovat každé dítě k vlastnímu učení a poznávání a položit tak základy pro celoživotní vzdělávání.
- dát každému dítěti dostatek času, aby si vytvořilo dovednost a schopnost, učit dítě rozhodnout se a nést odpovědnost.
- dát dětem možnost svobodné volby vždy, když je to jen trochu možné a vhodné.
- umožnit dětem spoluúčast na tvorbě programu.
- přiznat dětem právo být pouhým pozorovatelem a neúčastnit se nabízené činnosti.
- podporovat u dětí rozvoj sebevědomí a pozitivního sebepojetí.
- podporovat u dětí iniciativu, tvořivost a vlastní fantazii.
- rozvíjet u dětí pohybové schopnosti, zdokonalovat pohybové dovednosti, vytvářet návyk správného držení těla.
- připravit děti na budoucí roli školáka.

Hlavní pedagogické cíle

- vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (RVP PV), který rozděluje vzdělávací cíle do 5 oblastí. Ty se nazývají:
- 1. **Dítě a jeho tělo** - vedeme děti k získávání poznatků o sobě, ke zlepšování tělesné zdatnosti a fyzické pohody, rozvíjíme pohybové a manipulační dovednosti, pobytem na zdravém vzduchu posilujeme a otužujeme zdraví dětí, vedeme děti ke zdravým návykům a postojům.
- 2. **Dítě a jeho psychika** – u dětí rozvíjíme řeč, paměť a pozornost, vedeme je k rozvoji citového vnímání, k rozvoji tvořivosti, k řešení problémů, schopnosti sebeovládání, zvědavosti, k zájmu o učení.
- 3. **Dítě a ten druhý** - vedeme děti k rozvoji psychické zdatnosti, emoční inteligence a sociální samostatnosti, k utváření vztahů k jiným dětem či dospělým.
- 4. **Dítě a společnost** - vedeme děti k začlenění do společnosti, k přijetí pravidel vzájemného soužití, k aktivnímu zapojení do společenského života a přijetí odpovědnosti za své chování.
- 5. **Dítě a svět** - vedeme děti k toleranci a seznamuje je s rozmanitostí světa, klademe důraz a odpovědného přístupu každého z nás k ochraně životního prostředí.

4.1 Školní vzdělávací program (ŠVP) má název:

Slunečný rok s kamarády

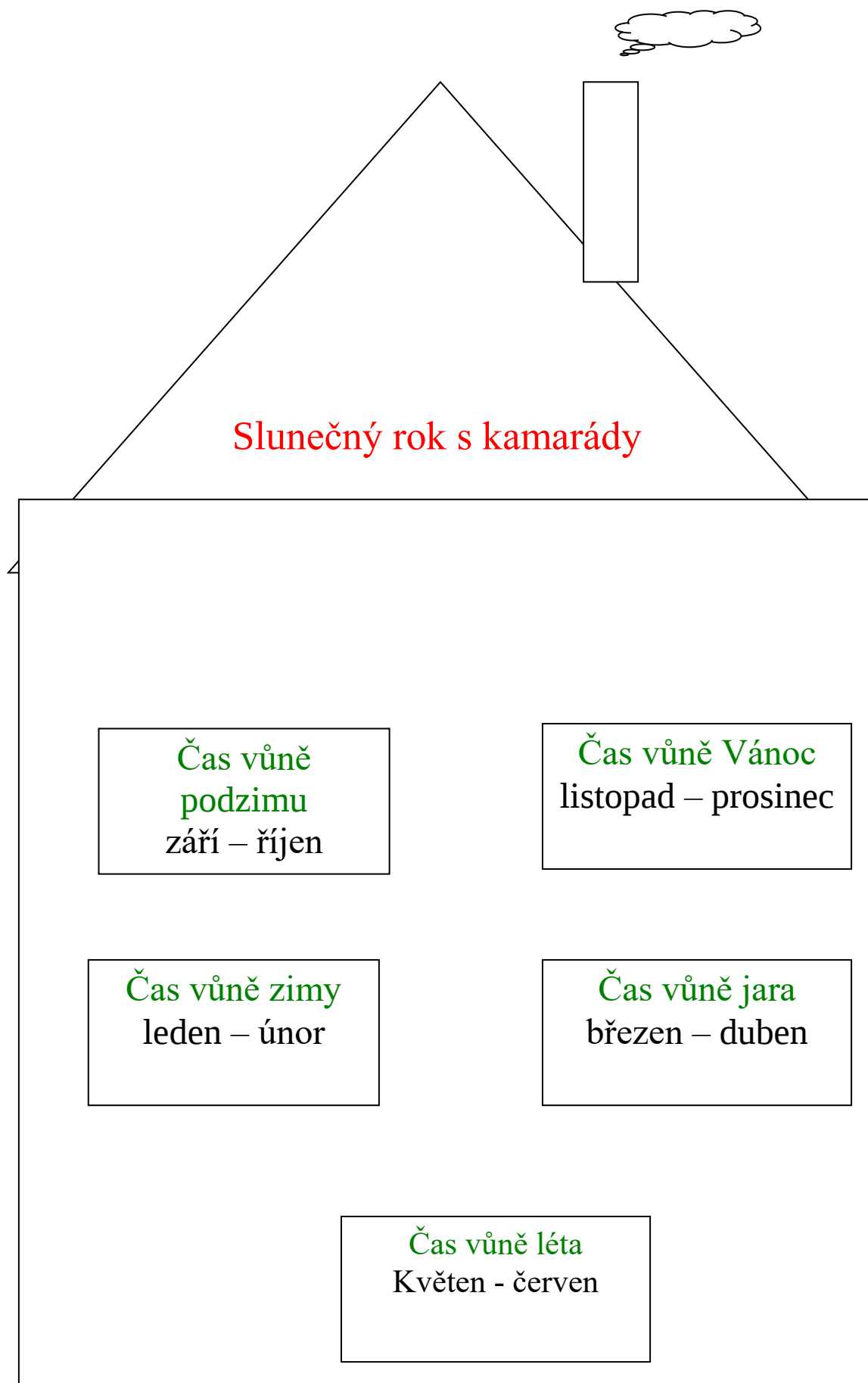
ŠVP je vypracován v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (RVP PV). ŠVP vychází z osobnostně orientovaného modelu pedagogického přístupu k dítěti a jeho vzdělávání, který upřednostňuje učení hrou, činnostmi a prožitky dětí. Obsah vzdělávání v ŠVP je uspořádán do integrovaných bloků, které jsou pak dále v třídním vzdělávacím programu rozpracovány do tematických celků. Tematické celky musí být dětem blízké a srozumitelné. Vychází z běžných životních situací, ze situací nahodilých i záměrně vytvořených.

4.2 Třídní vzdělávací programy

Učitelky zpracovávají pro svou třídu **třídní vzdělávací program (TVP)** a volí celoroční motivaci tak, aby byly naplněny požadavky a pravidla stanovená ve školním vzdělávacím programu. Zároveň však TVP musí odpovídat konkrétním podmínkám třídy a potřebám a zájmům skupiny dětí. Časový horizont jednotlivých témat není určen, vychází z podmínek jednotlivých tříd. Po ukončení tématu provede učitelka hodnocení.

Při realizaci TVP třídní učitelka:

- plánuje konkrétní podobu vzdělávacího programu (např. v podobě myšlenkové mapy)
- formuluje témata na základě analýzy situace ve třídě
- volí specifické cíle a připravuje vhodné činnosti
- realizuje činnosti ve třídě s dětmi
- hodnotí výsledky vzdělávacích aktivit (učitelka sama i spolu s dětmi)
- podle podmínek a potřeb plánuje a realizuje projektové dny

5. Integrované bloky

Vzdělávací obsah je ve ŠVP rozdělen do 5 integrovaných bloků, které na sebe časově navazují. Nazývají se: Čas vůně podzimu, Čas vůně vánoc, Čas vůně zimy, Čas vůně jara a Čas vůně léta. Vzdelávací cíle, nabídka činností i očekávané výstupy každého integrovaného bloku jsou průřezem ze všech 5 vzdělávacích oblastí, stanovených v RVP PV .

5.1. Čas vůně PODZIMU:

Hlavní důraz je kladen na úspěšné zvládnutí adaptačního období. Děti se seznamují s prostředím školy, učí se navazovat přátelské vztahy se svými vrstevníky, respektovat autoritu dospělého a pravidla soužití. Mladší děti se učí samostatnosti a odloučení od rodiny. Starší děti prohlubují sociální vztahy, učí se skupinové spolupráci a přijímání různých rolí ve skupině, a spoluvytváří pravidla soužití.

V období dozrávání nejrůznějších darů přírody vedeme děti k tomu, aby si uvědomily důležitost přírody pro člověka a skutečnost, že svým chováním přírodě pomáháme nebo škodíme. Na proměnách v přírodě si děti upevňují barevné citění a uvědomují si zakončení ročního cyklu.

Dílčí vzdělávací cíle (co u dětí podporujeme):

- Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení
- Vytváření základů pro práci s informacemi
- Poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- Získání relativní citové samostatnosti
- Seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému

- Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- Poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základních projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- Seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu
- Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

Vzdělávací nabídka (jaké činnosti dětem nabízíme):

- Jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úpravy prostředí apod.
- Zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová a relaxační cvičení)
- Artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky
- Hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- Hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrané a pojmové)
- Konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)
- Záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky)
- Cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání
- Příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- Cvičení organizačních schopností
- Běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem a dospělým
- Aktivity podporující sbližování dětí
- Činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě
- Běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- Aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy

- Spoluvytváření jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
- Poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (v prostředí školy, v přírodě, v dopravním provozu aj.)
- Praktické užívání hraček, přístrojů a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává
- Pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)
- Smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a školní zahradu

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže na konci předškolního období):

- zachovávat správné držení těla
- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí)
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji
- zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, umět stolovat, oblékat se, svlékat apod.)
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- poznat napsané své jméno
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat a všímat si (nového, změněného, chybějícího)
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné

povinnosti

- vyvinout volní úsilí, soustředit se na dokončení činnosti
- ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
- dodržovat dohodnutá pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit, rozloučit se, poprosit, poděkovat, neskákat do řeči druhému, požádat o pomoc apod.)
- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami apod.
- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (podřídít se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu)
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- orientovat se bezpečně ve známém prostředí (doma, v mateřské škole, v blízkém okolí)
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole

5.2 Čas vůně VÁNOC:

Děti se seznamují s kulturními hodnotami a tradicemi adventního období - mladších dětí s českými Vánocemi, starší děti i s tradicemi dětí z jiného kulturního prostředí. Hlavní důraz je kladen na duchovní rozměr adventu, hodnoty rodinného soužití a pomoc bližním. Na předvánočním setkání s rodiči předvedou děti, co všechno si za uplynulé období osvojily.

Dílčí vzdělávací cíle (co u dětí podporujeme):

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné

motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí

- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- rozvoj společenského i estetického vkusu
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách a ke kulturním hodnotám

Vzdělávací nabídka (jaké činnosti dětem nabízíme):

- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, dle obrázků i vlastní fantazie apod.)
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- poslech čtených i vyprávěných pohádek a příběhů
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů
- smyslové hry, nejrozumnější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.
- Hry nejrozumnějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)
- činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž dítě může být úspěšné
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy

- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, úcta ke stáří, vztahy mezi oběma pohlavími apod.)
- různorodé společné hry umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu a výsledcích
- tvůrčí činnosti (literární, slovesné, dramatické, hudební, pohybové apod.) podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a třibení vkusu
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty v jednání lidí
- práce s literárními texty, obrazovým materiálem, encyklopediemi a dalšími médii
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže na konci předškolního období):

- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním, výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou apod., zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- vést rozhovor (naslouchat, ptát se, vyčkat, až druhý domluví)
- naučit se z paměti krátké texty (básničky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatizaci apod.)
- utvořit jednoduchý rým
- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- spolupracovat s ostatními
- prožívat a projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (zklidnit se, odložit splnění osobních přání, vztek, zlost, agresivitu apod.)
- zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, dramatickou improvizací, pohybem apod.)

- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně ke slabšímu či postiženému dítěti, nabídnout pomoc apod.)
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, sledovat a rozlišovat rytmus, ovládat jednoduché hudební nástroje)
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a podle této představy se chovat (doma, ve škole, na veřejnosti)
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí

5.3 Čas vůně ZIMY:

Děti získávají povědomí o podpoře a ochraně zdraví (zimní hrátky, předcházení nemocem zdravou stravou a otužováním) a prostředí (recyklace a udržitelné zdroje). Starší děti se připravují na roli budoucího školáka (zápis do ZŠ). Během masopustního období, které vrcholí karnevalem, mají děti možnost vyjádřit svůj radostný prožitek tancem, zpěvem i rukodělnými činnostmi.

Poznáváním krás kouzel paní Zimy rozvíjíme umělecké cítění dětí. Starší děti se seznamují s uměním a architekturou prostřednictvím vzdělávacích programů v Národní galerii ve Veletržním paláci, v Muzeu Kampa aj.

Dílčí vzdělávací cíle (co u dětí podporujeme):

- uvědomění vlastního těla
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- rozvoj kooperativních dovedností
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj

schopnosti projevovat se autenticky a prosociálně

- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách

Vzdělávací nabídka (jaké činnosti dětem nabízíme):

- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- konstruktivní a grafické činnosti
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, symboly, značky)
- činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich praktické aplikaci
- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
- dramatické činnosti (převádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad
- činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních
- činnosti zajišťující radost a spokojenost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- společenské hry, společné aktivity nejrozličnějšího zaměření
- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě
- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do

nichž se dítě přirozeně dostává

- práce s literárními texty, obrazovým materiálem, encyklopediemi a dalšími médii
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)
- využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními reáliemi o naší republice

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže na konci předškolního období):

- pojmenovat části těla, některé orgány, znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
- rozlišovat, co zdraví prospívá a co mu škodí, chovat se tak, aby dítě neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- chápat slovní vtip a humor
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
- sledovat očima zleva doprava
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a prakticky je využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v počtu do 6, chápat číselnou řadu v rozsahu 1-10, poznat více, méně, první, poslední apod.)
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
- řešit problémy, úkoly, myslet kreativně, předkládat nápady
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních a kulturních krás a setkávání se s uměním
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat

kompromisy, řešit konflikt dohodou

- vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
- vnímat umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky (řící, co je zaujalo a proč)
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, z různých materiálů, přírodnin apod.)
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi

5.4 Čas vůně JARA:

Děti si vytváří vztah ke knihám prostřednictvím svých oblíbených knížek. Ve spolupráci se základní školou absolvujeme s předškolními dětmi vzdělávací program v rámci celostátní akce Noc s Andersenem zakončený přenocováním v MŠ.

Děti motivujeme k úctě k rodinným hodnotám a pěkným vztahům. Období věnované rodině zakončíme společným posezením a vyráběním s rodiči.

S probouzející přírodou vedeme děti k péči a ochraně přírody a životního prostředí a k uvědomění, že příroda je nepostradatelnou součástí člověka. Proměny přírody mají děti možnost zažít na školní zahradě při péči o zeleninové a bylinkové záhonky (sázení, plení, okopávání, zalévání). Děti prožívají Velikonoční tradice (malování vajíček, pletení pomlázek, ochutnávka tradičního pečiva a další lidové zvyky) a zázrak zrození (mláďata).

Přes péči o hospodářství a zvířata děti pozorují rozdílné životní styly na vesnici a ve městě.

Tělesnou zdatnost a osamostatnění dětí podporujeme na ozdravných pobytech (škola v přírodě).

Dílčí vzdělávací cíle (co u dětí podporujeme):

- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu radosti z objevování apod.)
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání

- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- osvojení poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí

Vzdělávací nabídka (jaké činnosti dětem nabízíme):

- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
- smyslové a psychomotorické hry
- samostatný slovní projev na určité téma
- prohlížení a „čtení“ knížek
- činnosti zaměřené k vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médii apod.)
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- námětové hry a činnosti
- sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte
- hry na téma rodiny, přátelství apod.
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinách

- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat) – mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením
- poslech hudebních skladeb, písní, sledování dramatizací, divadelních scének
- přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (praktické ukázky a tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi apod.)
- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov apod.)
- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina, podnebí, počasí, roční období)
- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a školní zahradu

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže na konci předškolního období):

- koordinovat pohyby a polohy těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, nad, pod, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru a v rovině, částečně i v čase
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
- uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)

- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
- mít povědomí o významu životního prostředí pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, chránit přírodu v okolí a živé tvory apod.)

5.5. Čas vůně LÉTA:

V letním období se většina činností zaměřuje na přímé pozorování přírody (např. hrátky s vodou, hrátky v lese a na louce). Činnosti a experimenty jsou realizovány převážně venku - nejen na školní zahradě. Mladší děti chodí na kratší výlety do blízkého okolí a starší děti podnikají polodenní výlety do Prokopského údolí, obory Hvězda, vodního světa v parku Gutovka a na Hládkově aj.

Období příprav na letní dovolené využíváme k hlubšímu seznámení s odlišnostmi jiných kultur.

Vyvrcholením školního roku je rozloučení s předškoláky na zahradní slavnosti za účasti všech dětí a rodin.

Dílčí vzdělávací cíle (co u dětí podporujeme):

- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národů,
- poznávání jiných kultur
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

Vzdělávací nabídka (jaké činnosti dětem nabízíme):

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky, hody, lezení apod.) a jiné činnosti (turistika, sezonní činnosti, míčové hry apod.)
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozcích při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k ochraně zdraví a prevenci nezdravých návyků a závislostí
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo shlédlo
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- činnosti nejrozumnějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení

- činnost zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní
- výlety do okolí
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, kulturní akce apod.)
- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů
- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání apod.)
- ekologicky motivované hrové aktivity (ekohry)

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže na konci předškolního období):

- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby vyhledat pomoc
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (rozlišovat zvuky a tóny, tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
- nalézat nová řešení nebo alternativní k možným
- rozhodovat o svých činnostech

- zorganizovat hru
- vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými lidmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i jiné dítě)
- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco umí či neumí apod.)
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný; mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
- rozlišovat aktivity, které mohou okolní prostředí prospívat nebo ho naopak poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně

6. Vzdělávání dětí a systém péče o děti nadané, o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními, o děti dvouleté, o děti s individuálním vzděláváním.

6.1 Nadané děti

Mateřská škola vytváří ve svém ŠVP a při jeho realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání dětí nadaných.

Za nadané dítě je nejčastěji považováno to, které dosahuje mimořádných výkonů v určité oblasti ve srovnání s výkony svých vrstevníků. Pro tyto děti je zapotřebí rozšiřovat učivo do hloubky. Zařazení nadaných dětí do předškolního vzdělávání vyžaduje náročnější přípravu pedagoga. Na naší mateřské škole je samozřejmostí, že se snažíme volit takový styl výuky, který umožňuje každému dítěti rozvíjet se podle svých schopností a možností, což vychází z profilace školy – osobnostně orientované výchovy.

6.2 Děti s přiznaným podpůrným opatřením

Každé dítě, včetně dětí se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP), potřebuje kromě láskyplného rodinného prostředí i kontakt s vrstevníky v přirozeném prostředí. Pro dítě se SVP je ideální, pokud může chodit do běžné mateřské školy. Přítomnost takových dětí ve školním kolektivu má pozitivní vliv na rozvoj morálních vlastností jejich vrstevníků, které motivujeme k pomoci kamarádům, k vytváření si kladných vztahů, jež přetrvávají i v dalším životě. Dlouhodobým kontaktem s dětmi se SVP se zvyšuje sociální citlivost celého kolektivu, zlepšují se mezilidské vztahy, děti se přirozeně učí přijímat odlišnost a jinakost ve společnosti.

Bližší informace k podpůrným opatřením naleznete na webu MŠMT:

<https://www.msmt.cz/vzdelavani/podpurna-opatreni> Podpůrná opatření.

6.3 Vzdělávání dětí dvouletých

Naše MŠ vzdělává především děti od 3–6 let. Máme-li však volná místa, přijímáme i děti dvouleté.

Pro děti dvouleté je denní režim uzpůsoben následujícím způsobem:

- Děti jsou zařazené do heterogenní třídy pro děti ve věku od 2–4,5 let
- z důvodů zajištění bezpečnosti jsou ve třídě vždy 2 dospělé osoby (učitelka + asistentka)
- velikost stolků, židlí, umyvadel i toalet je uzpůsobena i nejmenším dětem. Přebalovací pult nemáme, děti učíme vykonávat potřebu samostatně.
- dětem poskytujeme dostatek času i prostoru k odpočinku (relaxační koutky, odpolední spánek).

6.4 Zabezpečení povinné docházky poslední rok před vstupem do školy

- Na děti v posledním roce před vstupem do školy a na děti s odkladem školní docházky (OŠD) se dle zákona vztahuje povinné školní vzdělávání. Dle organizačních potřeb MŠ mohou děti být zařazeny do heterogenní třídy pro děti od 4–6(7)let, do předškolní třídy nebo do třídy převážně pro děti s OŠD.
- Vzdělávání předškolních dětí zabezpečují vysoce kvalifikovaní pedagogové (s VŠ vzděláním nebo specializovanými kurzy celoživotního vzdělávání).
- Docházku dětí evidují pedagogové. Zákonní zástupci mají povinnost absenci dětí vždy řádně omluvit – při známé absenci předem, při neplánované absenci (např. nemoc) nejpozději do 3 dnů po návratu do MŠ. Absence se omlouvají na omluvném listě, které zákonní zástupci obdrží na začátku školního roku.

Povinné předškolní vzdělávání je možné plnit i formou individuální. Bližší informace k individuálnímu vzdělávání jsou obsaženy ve školním řádu a školském zákoně.

7. Podpora vzdělávací nabídky

Zájmové kroužky: angličtina, hudební kroužek (sbor), jóga

- jsou určené pro děti od 4 let, konají se v odpoledních hodinách a vyučují je učitelky MŠ: AJ, ČJ, pěvecký kroužek, jógu.

Čeština jako druhý jazyk

- kroužek určený všem dětem s odlišným mateřským jazykem (OMJ) bez rozdílu věku.
- součástí dlouhodobé cílené jazykové podpory

program HYPO

- kompenzační program pro děti s odkladem školní docházky, který je zaměřen na rozvoj dovedností nutných pro úspěšné zvládnutí nároků 1. třídy ZŠ (např. v oblasti pozornosti a paměti, zrakového a sluchového vnímání, vizuomotorické koordinace, pravolevé orientace, matematických představ).
- po 10 týdnů dítě každý den absolvuje jednu 20minutovou lekci.
- podmínkou k zařazení do programu je spolupráce s rodinou. Ve dnech, kdy je dítě v MŠ, s ním individuálně pracuje učitelka. Ve dnech volna s ním v práci pokračují rodiče.

Niveáček (holistické pojetí zdraví)

- Celoroční projekt pro předškolní děti. V každém pololetí obdrží děti 1 pracovní sešit Niveáček. Ve třídě pak děti samostatně plní úkoly ze sešitu (zadávané učitelkou).

Ekologické projekty (environmentální výchova) lesní třídy Javorka

- realizátorem programů jsou učitelky z Javorky (viz příloha), rodiče jsou přizváni ke spolupráci.
- projekty jsou realizovány v průběhu celého školního roku.

Inkluzivní projekty (multikulturní výchova)

- projekty, které cílí na podporu a začleňování dětí s odlišným mateřským jazykem do vzdělávání v MŠ, realizátorem jsou učitelky ČDJ.

8. Pravidla pro vnitřní evaluaci a hodnocení

*Vnitřní evaluace a hodnocení probíhá na úrovni školy a třídy. Provádí je ředitelka, pedagogický sbor i jednotlivý pedagog. **Cílem evaluace je ověřit a zlepšit kvalitu.***

Analýzujeme a vyhodnocujeme podmínky i výsledky výchovně vzdělávací procesu, hodnotíme, nakolik jsou naplňovány naše vzdělávací cíle. Sledujeme a zaznamenáváme individuální rozvoj dětí, jejich individuální pokroky v učení. Vyhodnocujeme vývoj dětí, pozorujeme metody pedagogické diagnostiky.

- **Ředitelka školy:** hodnotí svoji pedagogickou a řídicí práci, kontroluje a hodnotí práci učitelek, provozních zaměstnanců, práci zaměstnanců kuchyně, hospodářku, vedoucí učitelku.

- **Pedagogické pracovnice: sledují** a posuzují účinnost vzdělávacího programu na úrovni třídy. Kontrolují a hodnotí podmínky, v nichž se vzdělávání uskutečňuje. Ze získaných poznatků vyvozují závěry pro svou další práci. Také se podílejí i na evaluaci celé školy.
- **Správní zaměstnanci: hodnotí** především kvalitu vlastní odvedené práce podle její specifiky, zda jejich činnost byla dostatečně odborně provedena. V případě problémů řeší jeho odstranění, vyvozují závěry pro zkvalitnění další práce.

Podklady pro zpracování vlastního hodnocení školy

- přehled výchovné práce
- školní vzdělávací program
- pedagogická dokumentace
- hospitační záznamy
- protokoly o provedených kontrolách

9.1. Hodnocení

- Hodnocení většího, či menšího tematického celku provádíme po skončení, nebo i v jeho průběhu. Zamýšlíme se nad tím, zda byl vytyčený specifický cíl naplněn a jaké další cíle byly sledovány. Podle získaných výsledků můžeme dál plánovat tematické celky, jejich části upravovat, obměňovat, obohacovat o nové náměty, hledat nové prostředky a činnosti.
- Hodnocení směrem k dětem provádíme průběžně. Hodnotíme individuální výsledky dětí, jejich pokroky, úspěchy, nezdary. Individuální hodnocení má zvláštní význam i pro počáteční sebehodnocení dítěte. S dítětem o pokrocích, které dosahujeme vhodným způsobem hovoříme. Písemný záznam (evaluace dětí) je zpracován v první roce docházky dítěte, učitelky hodnotí děti v průběhu celé jeho předškolní docházky. Barevně vyznačují, co dítě zvládlo. Četnost záznamů minimálně 3x za rok, jinak podle potřeby.
- Hodnocení z pohledu celé třídy zapisujeme do třídních plánů, nebo dle potřeby – hodnotíme aktivitu, zájem dětí, jejich náměty, odchýlení od plánu, plnění pedagogického záměru, posun sociálních vztahů mezi dětmi, své pedagogické působení, důvody nezdarů a jiné skutečnosti.

9.2. Pedagogická diagnostika

- Obě učitelky zpracují své poznámky a postřehy o dětech. Vyhodnocují svá pozorování, popisujeme posun dětí v oblasti pohybové, hrubé a jemné motoriky, sociálních vztahů a hry, poznatků, myšlenkových operací, komunikace a jazykového projevu, prostorových a početních představ, hudebních a výtvarných projevů, grafomotoriky, projevů chování atd.
- U předškolních dětí porovnáváme posun v kresbě, schopnosti spolupráce, chuti k získávání nových poznatků, sebevědomí a aktivit, posun v představách, jazykovém citu, fantazii a dalších významných operacích potřebných ke vzdělávání.
- U dětí s integrací a odkladů školní docházky zpracováváme pedagogickou diagnostiku častěji, s potřebou individuálního plánu. Je nutná častější konzultace s rodiči dítěte. Pozorování o chování a projevech dítěte předáváme rodičům s vědomím citlivosti informací.

10. Řídící a kontrolní činnost

Je zaměřena na plnění hlavních cílů a záměrů směřujících k realizaci školního vzdělávacího programu.

10.1. Kontrolní činnost směrem k učitelkám je zaměřena na sledování:

- rozpracování rámcových i specifických cílů do výchovně vzdělávacího programu
- rozpracování třídních vzdělávacích programů do každodenní práce s dětmi
- rozpracování a obsažnost myšlenkových map
- dodržování psychohygienických podmínek a pedagogických zásad
- uplatňování integrovaného vzdělávání – vycházející z prostředí dítěte
- vztahu a přístupu učitelek k dětem, laskavost, cit, oslovování dětí, individuální přístup, respektování individuality dítěte, rozvíjení jeho osobnosti
- vztahu dětí k učitelkám, hloubka citu, důvěra
- individuální práce s integrovanými dětmi, s dětmi s odkladem školní docházky a s problémovými dětmi
- forem a způsobů práce s dětmi, jednotnost práce učitelek ve třídě
- dodržování práva dítěte na hru a volný čas, respektování dominantní úlohy dětské hry, respektování zájmu dětí
- spolupráce s rodiči a výsledky všech forem spolupráce, konzultace s rodiči
- zodpovědnost učitelek za vlastní práci, sebevzdělávání a osobní samostudium
- rozpracování třídních programů v souladu se školním vzdělávacím programem
- pedagogická autoevaluace shromažďování informací a jejich analýza
- vedení třídní dokumentace – pravidelnost, obsažnost, pečlivost zápisů
- dodržování všech předpisů týkajících se bezpečnosti dětí

10.2 Kontrolní činnost k asistentkám

- vztah a přístup k dítěti
- jednotnost s prací učitelky (respektovat učitelku)
- účast na konzultacích všech zainteresovaných partnerů směrem k dítěti
- podle pokynů vykonávat i jiné pracovní úkony
- dodržování všech předpisů bezpečnosti dětí
- **dodržování všech závazných pokynů a opatření vyplývajících COVID 19**

10.3 Kontrolní činnost směrem ke správním zaměstnancům je zaměřena na sledování:

- plnění a dodržování pracovních povinností
- dodržování předpisů bezpečnosti práce a požární ochrany
- dodržování hygienických předpisů a pokynů hygienické služby
- spolupráce s učitelkami a rodiči dětí
- dodržování a efektivní využívání pracovní doby
- **dodržování všech závazných pokynů a opatření vyplývajících COVID 19**

11.4 Kontrolní činnost směrem k zaměstnancům kuchyně je zaměřena na sledování:

- kvality a kvantity podávaného jídla
- dodržení pitného režimu

- dodržování bezpečnosti práce, požární ochrany
- dodržování hygienických předpisů a pokynů hygienické služby
- spolupráce s učitelskými, respektování stravovacích dětí
- dodržování a efektivní využívání pracovní doby
- **dodržování všech závazných pokynů a opatření vyplývajících COVID 19**

11.5 Kontrolní činnost směrem k vedoucí školní jídelny – ekonomka:

- viz kontrolní činnost směrem k zaměstnancům kuchyně
- pečlivě a průhledně v souladu se zákonem vést účetnictví školy
- dodržet pokynů a závěrů vyplývajících z vnitřní kontroly MČ Praha 13
- **dodržování všech závazných pokynů a opatření vyplývajících COVID 19**